

TELEGRAFUL ROMÂN.

Împere Marție, Joi și Sâmbătă

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceane Sibiu strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndu cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Nr. 1282 B.

CONCURS.

Pe baza regulamentului seminarial votat în sinodul archidiecean din anul 1892, §. 5, și în legătură cu concludul consistorial din 16 Novembre 1893, Nr. 7337 B., prin acesta se publică concurs pentru ocuparea unui *post de profesor* la semeniul archidiecean din Sibiu, anume în secțiunea teologică, pe lângă următoarele condițiuni:

1. Dotațiunea anuală împreună cu acest post profesoral este: în starea provisorică, adică până la întărirea alesului după trei ani de probă de profesor definitiv: salariu 800 fl. și rețut de cuartir 150 fl., ér după întărirea lui de profesor definitiv: salariu 1000 fl., rețut de cuartir 200 fl. și după cinci ani de serviciu un adaus cuincuenal de 100 fl., care apoi se urcă tot la alți cinci ani câte cu 100 fl., până la suma macsimală de 500 fl.

2. La concurs se admit indiviți ortodocși români, cari având esamen de maturitate, au absolvat cu succes bun studiile teologice, pe lângă acesta au făcut cu rezultat bun esamenul de calificare la profesorală, după regulamentul sinodului archidiecean din anul 1875, în special din studiile principale grupate acolo în §. 7, punct 3, adică: istoria bisericească și dreptul canonic.

3. Suplicile concursuale sunt a se prezenta subsemnatului consistoriu până la 30 Martiu v. a. c. inclusive, instruite cu următoarele documente originale:

- atestat de botez;
- testimoniu de maturitate;
- absolutoriu clerical;
- testimoniu de calificare profesională;
- atestat despre aplicarea și serviciile de până acum și despre purtarea morală, eventual și alte documente recomandătoare.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc, ținută la 14 Februarie, 1895.

Consistoriul archidiecean.

Sibiu 20 Februarie 1895.

În ședința din 1 Martie a. c. a dietei ungare a ținut fostul ministru president, după căderea lui Tisza, contele Iuliu Szapáry a vorbi, căreia unele foi magiare îi dau o însemnătate deosebită, fiindcă contele Szapáry s'a ocupat cu fusiunea, mult dorită și încercată, arătând necesitatea ei precum și calea și modalitatea de a se putea ea realiza, anume discutând punctele de întâlnire între partida guvernamentală și apponyistă și fracțiunea disidenților, cu privire la armată, la legile bisericesci etc.

Aceste modalități pe noi nu ne interesează atât de mult, cât ne interesează împrejurarea, că Szapáry a motivat necesitatea fusiunii, și astfel crearea unei partide consolidate, pe lângă cestiunea agrare și certele confesionale, și cu cestiunea de naționalitate.

Cu privire la acesta, el s'a pronunțat în următorul mod: Un defect al acestei cestiuni, dice el, după părerea mea este, că aceia, cari se consideră pe sine de reprezentanți ai na-

ționalităților, nu sunt de față în această sală. La aceea, că ei nu sunt aci, nu sunt de vină nici legile magiare, nici legislațiunea magiară, nici guvernul magiar, nici nimeni altul, ci ei înșiși, deoarece ei au ales pasivitatea. Acesta o motivează cu aceea, că nu s'au putut prezenta aici în dietă în proporția care le compete după numărul populațiunii. E posibil, că cu privire la împărțirea cercurilor electorale se pot delătura prin dispozițiuni legislative unele defecte, dar fie deputații naționalităților în dietă 20 sau eventual mai mulți, în privința acesta numărul nu hotărăse; dacă în decurs de 28 ani ar fi fost în mijlocul nostru, și-ar fi spus aci gravaminele, ar fi fost mai mult prospect a le putea sana, decât prin accentuarea lor în afară de dietă și chiar afară de hotarele țării.

Din vorbirea de până aci a lui Szapáry se vede, că el e convins, că nu e bună pasivitatea și desigur, că dacă nu e bună pentru noi, nu e bună nici pentru stat, însă căutând motivul ei, în un loc dice, că nu legislațiunea e de vină la acesta, ér mai departe recunoște „defecte” în împărțirea cercurilor electorale, rețacând censul electoral. Apoi ore nu legislațiunea magiară a creat aceste cercuri pistrițe și censul neegal? Și totuși nu ea este de vină, că naționalitățile și în special poporul român a fost silit să fie pasiv? Curiōsă deducție!

În continuarea vorbirii sale Szapáry vrea să ne convingă, că naționalitățile sunt în o poziție favorabilă în comparație cu naționalitățile din alte țări „cu deosebire în comparație cu poziția fraților noștri din o altă țară”. Drept dovedeți pentru acesta ne înșiră: autonomia profesională, legea de instrucțiune populară și institutele de bani, ce le-am creat pe baza legii comerciale și prin cari avem o influență mare „pote de tot prea mare”.

Așa este, dle Szapáry, toate acestea le avem — pe hârtie! Autonomia ni se limitează și e amenințată, legea de instrucțiune se aplică în defavorul nostru și chiar institutele noastre de bani sunt șicanate și denunțate, învinuindu-se pe nedrept cu agitație. Éta libertatea și poziția favorabilă a noastră!

În fine Szapáry ne spune, că după părerea sa cheia deslegării acestei cestiuni este: o purcedere dreaptă în toate privințele și participarea naționalităților în dietă, unde deputații lor se espue plângerile și gravaminele.

După ce ni le înșiră toate acestea, ese la ivelă scopul adevărat, pentru care a adus în discuție cestiunea naționalităților.

„Causa, dice Szapáry, că mișcarea naționalităților ia proporțiuni tot mai mari — precum acesta s'a putut observa de un deceniu încôce — după părerea mea este și aceea, că ele v'd certa și discordia în societatea magiară”.

Așa dar mișcarea naționalităților e spectrul, pe care îl arată Szapáry amenințător magiarilor, dicându-le, să facă fusiunea, ca să-l p'otă doborî.

Noi însă îi asigurăm, că nu discordiile magiarilor fac pe naționalități să se misce, ci nedreptățile, de cari

sunt părtașe în propria lor țară și spiritul timpului, care pretinde drepturi egale pentru toate popoarele unei țări, spiritul timpului, care se luptă contra iobăgiei spirituale, întocmai cum s'a luptat și contra iobăgiei corporale.

Acosta s'a spulberat, se va spulbera și aceea!

Revista politică.

Diarul „Politik” din Praga scrie următoarele: „După cum e cunoscut, baronul Bánffy vorbia în programul său și despre îmbunătățirea situației naționalităților din Ungaria. În ce mod se practică acesta îmbunătățire se vede și din depeșă, pe care o primește din Clușiu „Pester Lloyd”, în care se spune, că ministrul de culte și instrucțiune. Wlascics, a demandat autorităților bisericesci din Blașiu să detragă stipendiile alor trei universitari români cari în aște de asta cu atâta timp au fost trași în cercetare disciplinară din partea senatului universitar pentru ținuta lor națională. Stipendiile aceste se împart din fondurile religioase române ale Blașului. După cum se vede deci cabinetul Bánffy își permite a prescrie autorităților bisericesci cui au să dea stipendii și cui nu, — un drept acesta, care până acuma compete singur autorităților bisericesci. Acesta e ameliorarea, pe care noul guvern a adus-o naționalităților.

Cestiunea armenescă se resumă, dacă facem abstracție de interesele mai largi ale puterilor streine și ale potitice streine, în situația armenilor din Turcia. După concepția armenă acesta lasă foarte mult de dorit, după cea turcă nimic. Se scie, că printre supușii creștini ai sublimei porți, armenii sunt aceia, cari s'au asimilat mai mult cu turcii cari au adoptat costumul, obiceiurile și limba lor și au avut până în vremea din urmă cele mai mici pretensiuni politice. Din cauza aceasta ei s'au bucurat și se bucură încă, cum se asigură adesea în cercurile turcesci, de o situație distinsă printre rajahi. Ei domină negoțul și industria, sunt reprezentanți în toate clasele sociale, începând cu hamalul și sluga, și dispun de multă influență în straturile de sus și de jos ale populației, ca reprezentanți ai influenței breslei, a zarafilor, ca bancheri ai curții și guvernului, ca intențenți ai marilor demnitari.

Turcii, cari se obicinuieră a-i considera ca ai lor, le impută acum ingratitude. Dar atât considerațiile turcilor, cât și ale armenilor sunt numai în parte esacte.

Situațiunea armenilor nu este egală în toate părțile Turciei, scrie „Neue Freie Presse”. Pentru a ne da semă de acestea, trebuie să distingem înainte de toate trei grupuri: întâi Constantinopolul și marile porturi turcesci, apoi regiunea întinsă din interiorul Asiei mici, peste care armenii sunt răspândiți, și în sfârșit platoul armean situat în spre Rusia și Persia, unde se află vilaetele Van, Bitlis, Erzerum, Diarkir cu orașele Van, Muș, Bitlis, Erzerum și Enzighianate.

Nu mai armenii, cari trăiesc în orașele mari trăiesc în mod descris de turci. În lăuntru Anatoliei situația lor este egală cu a celor l'alți rajahi, bucurându-se de aceeași libertate religioasă și individuală.

Dacă în unele regiuni situația armenilor s'a înrăutățit, acesta se datoresce propagandei armenice, care a provocat neîncrederea și represaliile turcesci. Cu adevărat regretabilă este situația pe platoul armenesc, unde armenii locuiesc în mase compacte, pentru că acolo armenii trăiesc de vécure sub persecuția îndoit de apăsătoare a curților din vecinătate și a autorităților turcești.

Curții, presupuși descendenți ai vechilor catduchi, năvălesc în satele și locuințele armenilor, răpesc femeile și fetele lor, fură vitele și provisiunile de hrană și nutreț, și autoritățile turcesci, în loc să oprească toate acestea găsesc, mai comod să închidă ochii și profită de ocaziune pentru a face pe armeni să le simțā puterea. Așa numita chestie armenescă își are deci aci originea principală și la regiunea acesta s'a gândit și §. 61 al tratatului din Berlin, când a vorbit de reforme în provinciile locuite de armeni.

Care pot fi însă reformele acestea? Armenii cer, cum au esplicat și în memoriul adresat congresului dela Berlin, nămirea unui Valiu creștin, de va fi posibil chiar armean, instituirea unui consiliu general electiv pentru împărțirea sarcinilor publice, crearea unei miliții naționale jumătate turcescă, jumătate creștină și dependente numai de Valiu, introducerea limbei ca limbă oficială alături cu cea turcă, pe scurt fundarea unei provincii autonome armenice în feliul Libanului.

Turcii resping însă cea mai mare parte din aceste cereri, cum a făcut și congresul din Berlin.

Din Peking se raportază, că în 24 Febr. c. s'a ținut mare consiliu sub presidența împăratului, în care s'au consultat asupra întrebării, că să fie ore răsoi ori pace? Amploiații provinciali de rangul prim, secund și terțiar au opinat, că deși răsoiul e neîndreptățit din partea iaponesilor, totuși dinșii doresc pacea. Răspunsul celorlalți însă a fost, că pacea numai sub condițiuni acceptabile să se încheie.

Confiin raportului, ce l'are „Times” împăratul a primit în trei rënduri în audiență pe Li-Hung Ceang purtându-se față cu el într'un mod foarte afabil. Li-Hung Ceang a primit asupra sa misiunea de a pertracta cu Japonul pentru încheierea păcei, la ceea-ce și diplomații statelor esterne l'au îndemnat. Locul pertractărilor de pace și celelalte amănunte încă nu sunt statorite.

Societatea geografică română

sub

augusta presidenție a M. S. regelui și a Altefei Sale regale principelui Ferdinand.

Conform art. 13 din statutele societății, în numele comitetului, subsemnații au onore a convoca pe toți domni societari a se întruni în adunare generală obligatorie la 25 și 26

Februarie, la 4 și 5 Martiu 1895 la 8 și jum. ore seara, în sala de ședințe a senatului.

Ședințele vor fi presidate de Majestatea Sa regele.

Programa lucrărilor:

Sâmbătă, 15 Februarie 1895, ora 8 și jumătate seara.

1. Raportul anual al dlui secretar general George I. Lahovari.
2. Dl. Dimitrie Sturdza: Asupra populației țării.
3. Dl. V. Al. Ureche: Numele și geografia.

Duminică, 26 Februarie 1895, ora 8 și jumătate seara.

1. Dl. Gr. Tocilescu: Raportul asupra concursurilor.
2. Dl. Gr. Ștefănescu: Manitou și Pike's Peak în Colorado.
3. Dl. Al. Odobescu: Studiul geografiei în învățământul primar și secundar.
4. Dl. M. Săulescu: Civilizația și fluviile istorice.

Sâmbătă, 4 Martie 1895, ora 8 și jumătate seara.

1. Dl. Mateiu Drăghicenu: Marele cutremur de pământ în România.
 2. Dl. Lt.-Colonel Ionescu: Rațiunea geologică a principalelor alinamente geografice ale României.
 3. Ședința intimă pentru cestiile administrative și financiare ale societății.
- Duminică, 5 Martie 1895, ora 8 și jumătate seara.**

1. Dl. Th. Burada: O călătorie la românii din Silesia austriacă.
2. Dl. C. Alecsandrescu: Câte-va localități din Prahova.
3. Dl. Dr. Căpitanovici: Conferință istorică, geografică.

București, Februarie, 1895

Vice-președinți:

General G. Manu. General C. Barozzi.

Secretar general:

George I. Lahovari.

Noutăți.

Parastas. Din incidentul trist al morții Alteții Sale arhiducelui Albrecht s'a oficiat Sâmbătă în 18 c. în bisericile noastre catedrale din Arad și Caransebeș parastas solem pentru odihna sufletului fericitului întru aducere aminte Arhiduce, prin P. S. L. părintele episcop al Aradului Ioan Meșian în Arad și Nicolau Popea în Caransebeș, cu asistență mare de preoți. La parastas au luat parte în ambele locuri public distins și numeros.

Teatru orașenesc. Reprezentațiunea teatrală a diletanților români, anunțată pe ați, Marti, s'a amân timer, din cauză, că în săptămâna aceasta va da trei reprezentațiuni eminenta noastră artistă, d-ra Agata Bărsescu, împreună cu trupa teatrală germană de aici. D-ra Bărsescu va juca Miercuri, Joi și Vineri, ăr reprezentațiunea diletanților se va da Sâmbătă în 9 Martie c.

Membrii asociațiunii. La încheierea anului 1894, asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român avea: 58 membri fondatori, 136 pe viață și 665 ordinari.

Numărul total al membrilor fondatori dela întemeierea asociațiunei și până ați este 84, în viață erau înse la finea anului trecut numai 58. Tacsă de membru fondator este odată pentru totdeauna 200 fl., pe viață 100 fl., ăr tacsă membrilor ordinari 5 fl. la an.

O pastorală a I. P. S. Sale metropolitului-primat al României adresată întregului cler din România, provăcă pe preoți a fi în fiecare Duminică din post predici în biserică.

Monument pentru vânătorii români. Se anunță, că monumentul, ce se va ridica în Ploiesci, pentru eternizarea faptelor vitejesci ale regimentului al doilea de vânători

în războiului cu turcii la 1877—73, va sosi în curând dela Veneția, unde a fost sculptat. Pentru acoperirea cheltuielilor trebuincioase la așezarea acestui monument se va arangia un bal mare în Ploiesci la 17 Martie a. c.

Cărți didactice magiare pentru școlile medii dintre naționalități. Vreau compatrioții magiari să ne fericescă și pe noi, pe naționalitățile nemagiare cu ori ce preț; ăr noi „ingrații“ nu vrem să înțelegem. Dovadă despre acesta este, că reuniunea profesorilor dela școlile medii magiare din țară a intervenit în cauză la ministrul ungurese de culte și instrucțiune publică cu rugarea, ca pentru școlile secundare dintre naționalități să comande manuale speciale; acestea să fie cât se poate de scurte, să se restrângă numai la ceea-ce este neapărat de lipsă să fie scris, în limbajiu simplu și ușor. Causese principale, cari au îndemnat pe d-nii profesori să facă acest bine pentru fii naționalităților, ar fi, că ei au constatat o mare lipsă de cunoștințe în limba magiară la cea mai mare parte dintre scolarii nemagari, cari ajung în instituttele secundare, și astfel manualele magiare de astăzi nu numai că nu produc progres, dar ele nu sunt nici pe departe înțelese de numiții elevi. De altă parte manualele de până acum sunt prea de tot scumpe, mai ales pentru cei din Ardel și din Ungaria de sus, unde părinții scolarii sunt mai săraci, de cât în alte părți ale țerei. Ore numai pentru atâta?

Procesul „Dreptății“ la curie. Procesul „Dreptății“ ăr înregistrat sub Nrul 1944 și probabil se va pertracta ați, Marti, scrie „Dreptatea“.

Nou diar guvernamental în Brașov. „Dreptatea“ scrie: La propunerea comitetului suprem Maurer din Brașov se va înființa acolo un nou diar sub numirea de „Kronstädter Tageblatt“ care va apăra „interesele sașilor“ în înțeles guvernamental.

Cântări seducătoare. Cetim în „Biserica și șola din Arad. Aflăm din isvor sigur, că în Bănat au sosit 1600 esemplare din broșura intitulată: „Noua Harfă a Sionului. O adunare de cântări și laude pentru poporele credincioase în Christos. Intăia editură. Zürich, Druck von Zürcher Furrer, 1894.“ Aceasta este o carte de cântări pentru secta nazarenilor, care începe a să lăți și între credincioșii nostri din unele părți. După cum aflăm, traducerea în limba română este făcută chiar de un țeran din Satul nou cu numele Banlogeanu. Și până vom pute publica o dare de samă mai amănunțită despre această carte a nazarenilor, atragem atențiunea preoților și învățătorilor nostri să păzească poporul, ca să nu cadă în cursele nazarenilor.

Conferența de Vineri a partidului independist și 48-ist. Al doilea obiect al acelei conferințe a fost reorganizarea partidului. Toți membrii conferinței și-au exprimat indignațiunea pentru respingerea dreptei de pace, și în special Ugron a d-s, că primind odată disidenții punctul de plecare al fracțiunei Eötvös, ei au abandonat programul partidului și prin acesta au rupt cu acesta ori ce legătură. Este evident — ăce Ugron — că Iusth și conșoții ne mai putând să aparțină partidului, ei nu pot să usurpe numele și titlul partidului independist și 48-ist.

Conferența a ales în fine prin votisare secretă de president al partidului pe Bartha Miklós, ăr de notari pe Visontai Soma și pe Bartók Lajos.

Bucurie mare în nămul magiar. Din micul număr al nămului magiar an de an emigrăză din Ungaria mai multe suflete până prin lumea nouă — în America, ceea-ce până acum i-a cam măhoit pe cei rămași acasă. De astădată însă o mare bucurie li se vestese tocmăi din America, ăr bucuria aceasta li-o aduce de acolo „Amerikai Nemzetör“ sub titlul Magyar dolgok (lucruri magiare) în modul următoriu: „Casa d-lui Metényi Lőzsef locuitor și comerciant în Trenton, de când i-s'a născut un copil cu numele Gáspár, a devenit o Mecă permanentă a magiarimeii din America. Noul născut e

în vârstă de 4 săptămâni și cântăresce 50 chilograme; e tare și musculos, frumșea lui samănă cu luna, pe pept are o cruce, câte-o o stea pe amândouă brațele și la o lăture are semnul sabiei. Dela nașterea băiatului la casa d-lui Metényi sunt numai ospețe, și se duc acolo nu numai magiari, ci și englesi, ca să vadă pre frumșul copil. Dl Metényi are de gând să-și ducă fiul său de mare speranță la exposițiia din Septembrie viitoriu“.

Puscile Mannlicher în armata română. Impărțirea pusculor sistemul Mannlicher pentru infanteria română, se va termina în decursul lunei lui Martie, așa că în Aprilie soldații vor pute să facă exerciții cu noua armă.

Contra duelului. Maj. Sa a primit o depntațiune a parlamentului provincial din Istria, care a prezentat un registru al dorințelor lor. Maj. Sa a aprobat în deosebi aceea parte a dorințelor, care se referă la creșterea religioasă a soldaților și împedecarea duelului între soldați.

Manevrele mari din tōmna acēsta după-cum vestesc ultimele sciri, se vor ține și în giurul orașului Cinci-Biserici, la cari vor lua parte, pe lângă monarhul nostru, și împăratul Wilhelm al Germaniei, precum și regele Saxoniei Albert. Numiții domnitori vor petrece acolo împreuna vre-o 4—5 zile, când vor lua parte și la vânătoarea de cerbi din domeniile din apropiere ale decedatului arhiduce Albrecht.

Copila lui Billoth. Se scrie din Viena că copila prea vestitului chirurg și operator Billoth, care ani de-a rândul a fost mândria universității din Viena, în urma morții tatălui său s'a pus cu tot dinadinsul să învețe cursul de grijitoare pentru bolnavi, ceea-ce tocmăi acum o face cu tot devotamentul în spitalul Rudolf din Döbling. Domnișōra Billoth este o raritate de frumșea și până în timpul di urmă a fost una dintre cele mai desmerdate favorite ale distinselor societăți vieneze, care era admirată acolo și ca esceientă călărăță. După mōrtea renumitului său tată însă dēnsa s'a retras cu totul din societatea capitalei și s'a decis să între în spital ca grijitoare de bolnavi, spre a alina durerile suferințelor.

Sistarea dictaturei din Elsația-Lotharingia. În ședința din 28 l. tr. n. a di etei imperiale s'a votat și în a treia cetire propunerea referitoare la abrogarea paragrafului de dictatură pentru Elsația-Lotharingia. Pentru propunere au votat toți deputații din Elsația-Lotharingia, centrul, social-democrați, cele două partide liberale și antisemiți.

Un Mathusalem modern. Diariul „Swerija“ din Tiflis aduce scirea, că în comuna Ediffa a murit în zilele acestea un țeran în etate de 150 ani. Reposatul a trăit o viață foarte cumpătată; vin nu a beut nici odată. ăr carne mânca foarte rar, cel mult la sērbători. Cu tot dreptul îl numiau sētēni înțeleptul satului, fiind-că moșul a vēdūt și a petrecut multe de tōte în lunga sa vieță, și apoi îi și plăcea moșului să povestiască întâmplări din vremurile cele bune.

Trei fire din barba profetului. O mare agitațiune domnesce în lumea mohamedană a Rusiei. Pe drumul ce duce din Constantinopol spre Sāmarmand, în orașul Charcov unui plenipotențiat al societății Selam din Semarmand i-s'a furat o cutie de un preț incalculabil, în care se aflau următoarele daruri ale sultanului turcesc: trei fire din barba profetului, fermanul, care atesta autenticitatea acestora și un orologiu de foarte mare preț. Poliția din Charcov face acum ceea-ce fac tōte polițiile din lume: bate urmele făptuitorului, dar tōte în zadar. E și greu dealtmintețlea a se ajunge aci la vre-un rezultat căci orologiu ușor a putut să dispară pentru vecie, ăr dacă și fermanul a perit atunei între multele, multele fire de păr, pōte nimenea în lume nu va mai fi în stare să recunoscă cele trei fire din barba profetului.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român“.

Zarand, în 1 Mărtisor n. 1895.

(Nouă ne mai pomenită. — Miserii. — Imprumuturi.)

Sunt ômeni trecuți în etate — la 60 ani, cari spun, că pe acest timp nu s'a pomenit nouă atât de mare. Unde e mai mică pătura de nouă, e mai grōsă de un metru. Comunicațiunea e aproape intreruptă. Intreg câmpul sēmēnă cu un mormēt acoperit cu lîntoliul alb al zăpezii. Pădurile și văile sunt aproape nestrăbătute. Numai cu piciorul pe „părte“ (carare) anume ruptă, cu securea în mână, abia se apropie sermanul țeran, ca să-și taie un fir de lemn din marginea pădurei ca să-și ducă de foc pentru copilași ce tremură de frig; ără dacă vreau să-și aducă cu sania, atunci mai mulți să înșofesc spre a rumpe călea pentru vite. Indată ce-ți scapătă piciorul din „părte“ te înfunzi cu totul în nouă. Coperișele multor case s'au rupt sub greutatea neauei, carea aproape de o săptămână cade aproape în continuu. Satele din valea Crișului se așteptă în tot momentul la o catastrofă, stau gata ea indată ce ar începe un vânt cevași cald, ori o ploie, se plece la deluri cu tot ce au. În cel mai mare pericol sunt comunele Crișcior, Terațel, Bradul, Ribiița etc.

Ingreunată comunicațiunea tirgurile sunt foarte slab cercetate, aproape de loc. Dacă numai frica de o catastrofă — din partea esundărei apelor ar esista, rēul tot nu ar fi așa mare. E la mijloc miseria, carea apasă în mod înspăimântător aproape asupra a 60 comune române.

Grăul — bunisor, — ce a fost curēnd a trecut. Recolta cucuruzului a fost foarte slabă, nici până la Crăciun nu a ajuns, ne cum la ômeni mai săraci, dar nici la ômeni mai cu stare. Fēnul a fost aproape numai mijlociu. Pōma multe pe alături, s'au vēndut fără preț în tōmnă. Chiar din grău și cucuruz a trebuit să-și vēndă țeranul în tōmnă, căci esecutorul îi lua și hainele de pe pat, și schimburile de Duminica din lădi și acum miseria grasēză înspăimântătoriu. Grăul curat pe piața Bradului s'a ridicat mēsură a 30 lire la 2 fl. 20 cr., ără cucuruzul la 1 fl. 70 — 1 fl. 80 de mēsură. Fasolea mēsură a 2 fl. 30 până la 2 fl. 40 cr. Fēnul — s'a urcat carul la 30 fl. v. a. și nu se mai capēta, ba ce e mai mult nici paie de grău nu se capēta, decât numai foarte cu greu. Ei! dar pe ce să cumpere sermanul om? Pe ce să cumpere cel sărac?

E forțat să ia tot pe așteptare până la Santa Mărie (15 August v.) Astfel trebuie să-și robescă de acum tot lucrul brațelor de preste vară. Pentru un șinic (4 mēsură de grău) trebuie să dea la 15 August v. 10—12 fl. v. n. și mai câte o di de lucru. Pentru o clăie de fēn, pe care lesne o fucarci pe 3 care, trebuie să dea câte 100 fl. Lemnele, unicul mijloc de câștig pentru ucele comune le sunt oprite, și numai în zile anumite pot să le taie, dar nu le pot căra, ca să le vīndă. Vitele nu se caută de loc. Am vēdūt pēcurari, cari au venit să ierneze aici cu oile, plângēnd, că le per de fōme oile, neavēnd de unde să le mai cumpere nutreț. Vom merge cu băta acasă, îmi ăceea mai ieri unul, dacă mai ține nouă acesta numai 10 zile.

De lucru nu se capēta nici cu mănile, nici cu carēle, din cauza omeților. Cevași mai bună e situațiunea băeșilor numai, dar și acestia o duc cu greu, avēnd să cumpere tōte scumpe.

Situațiunea poporului e deplorabilă, și da-ă totuși el nu strigă după ajutor ca și cei din „Alföld“, o face pentru-că scie, că n'are de unde să capete, și e datat a suferi „rēul“ cu tōte urmările ăicēnd: „Las că va mai da D-șeu și mai bine“. În atare împrejurări e foarte cu greu a afla alinare. A lua bani împrumut dela cele două bance din Brad și Baia de Cris, pentru cel sărac e aproape cu neputința. Terminul de plătire la trei luni e atât de scurt, încât luând banii numai s'ar îngropa omul. Mai e a se adauge apoi că pe lângă cele 10% o se mai adauge alte accidente cu cavenții, cu facerea documentelor. Vine terminul de plătire și sermanul om, nu numai că nu a putut căștiga nimic, dar a mănecat și ce a avut. Astfel mai bucuros împrumută cu așteptare

dela privați pe termene mai lungi, ce e drept cu percente îndoițe. Vorbă e apoi că, cel sărac împrumută 10—20 fl. v. a., ceea-ce bancule nici nu dau.

Sub astfel de împrejurări singure casele bisericesti ar pute veni într'ajutor omenilor mai săraci, dacă aceste s'ar manipula după un alt sistem. Despre acesta însă vom vorbi altădată.

„Manual de istoria bisericească“

de
Dr. Ilarion Pușcariu.

Critică
de
Dr. Vasile Saftu.
(încheiere.)

Autorul a tratat materialul în două volume: în cel d'întăiu vorbește despre istoria bisericească generală, ăr în al doilea despre istoria specială a bisericeii ortodoxe române. Partea I e împărțită în 4 perioade:

Per. I.: Dela întemeierea bisericeii prin Domnul Christos până la anul 325, când s'a ținut cel d'întăiu sinod ecumenic.

Per. II.: Dela 325—787, când s'a ținut cel din urmă sinod ecumenic.

Per. III.: Dela 787—1453, când a cădut Constantinopolul în mâinile turcilor.

Per. IV.: Dela 1453 până în prezent.

Părerea mea asupra împărțirii evenimentelor după perioade am exprimat-o în destul mai sus. Trebuie să constat cu toate acestea, că autorul nostru nu s'a prea ținut lanț de bariera perioadelor, ci unde a cerut interesul evenimentului a trecut și peste ea servind, se înțelege, în chipul acesta necesara legătură logică. Așa d. e. în §. 11, care tractează despre erezii, amintesc și despre Augustin, care a fost pe la anul 430 episcop în Hippo, strict luat după perioade anul 430 ar fi cădut în per. II.; în §. 13 per. I. vorbește despre biserica Sf. Sofii, ridicată de împăratul Iustinian la anul 537, cestiune, care ar fi trebuit să obvină tot în per. II.; în §. 16 per. I. vorbește despre unele sinode locale, cari cad în per. II.; în §. 32, per. II. vorbește despre Leo V. armenul (813—820), a cărui istorie nu cade strict luat în per. II, ci în al III-lea, și așa mai departe. Aceste exemple sunt suficiente spre a proba ce am dis mai sus, că autorul n'a voit să jertfescă legătura logică a evenimentelor pentru hatărul perioadelor.*) Acastă împregiurare dovedește, că autorul s'a ferit, pe cât a putut, de-a încărca memoria elevilor cu numeri de ani, cari și așa se uită repede, și în chipul acesta a căutat, să păstreze legătura logică d'între evenimente.

Nu pot aproba însă caracteristica pe scurt a fie-cărei perioade de pe pag. 4 și 5. Dacă a admis perioadele, apoi aceste caracteristici trebuiau să urmeze pe rând la sfârșitul fie-căreia; și mai bine ar fi, să le facă însuși elevul chiar și în scris, pentru-că profesorul are atunci ocaziune să se convingă, cum a priceput, și cum și-a însușit materialul.

Trebuie să constat, că autorul a căutat să explice și cauzele diferitelor evenimente. Așa d. e. §. 9 din per. I. este destinat anume spre a espune cauzele, cari au contribuit la lățirea creștinismului; cauze găsim și în §. 10, unde vorbește de persecuțiuni; aici însă aș fi dorit să ridice și mai mult, să apoteozeze chiar într'un stil oratoric tăria în credință a martirilor, și cinstea

*) Tocmai acest fapt, pe care eu îl laud cu tot dinadinsul, și-s'a imputat observându-l-se, că anul 325 nu e destul de important, ca să pōtă încheia o perioadă, deși acesta e cestiune de apreciere; că cu anii 622 și 1054 putea începe perioade nouă, că a tratat cestiuni, cari aparțineau per. II. în per. I. și așa mai departe, tot motive, cari justifică cele duse de mine asupra pedanteriei de ani și de zile!

de care se bucurau ei înaintea creștinilor — acestea pentru formarea caracterului.

Nu e scopul meu, să esaminez în detalii care §; ori cine se pōte convinge prin intuițiune proprie, că autorul și-a dat totă silința, să espună pe scurt cauzele diferitelor evenimente, și că cu totă împărțirea în perioade nu a voit, să pērdă din vedere legătura logică. Dacă ne uităm mai departe la scurtimea fie-cărui §. și-l studiam mai de aproape, trebuie să recunoștem, că autorul s'a ferit de a grămădi material neesențial, tot pentru ca să ușureze priceperea elevului, prin urmare a satisfăcut condițiunei a două, pe care am amintit-o eu, când am vorbit despre metoda instructivă. Cu totă scurtimea lor unii §-i sunt foarte buni, atât pentru idei, cât și pentru stil. Așa d. e. §. 66, 67, 68 și 69, partea I, unde vorbește autorul despre starea bisericeii din părțile răsăritului. Amintind despre căderea Constantinopolului în mâinile turcilor dīce între altele: „cu o armată de ¼ milion întepu Mohamed II bombardarea capitalei bizantine în luna lui Maiu 1453 contra împăratului bizantin Constantin XI Paleologul, care apēra cetatea cu o armată numai de 9000 capete. După o luptă desperată de aproape două luni cel din urmă împărat bizantin, plin de iubire cătră națiunea și religiunea sa, vōdēnd, că nu mai este scăpare, cu arma în mână s'a aruncat în tumultul de bătaie și luptând bărbătesc a cădut (în luptă) ca un erou antic. Astfel Constantinopolea, frumoasă reședință a împăraților bizantini, cu podōbele ei de artă, a cădut în mâinile turcilor și s'a prădat de toate bogățiile, ără biserica santei Sofii, podōba lumii creștine, o au întocmit-o turcii de moșee pentru cultul mohamedan“. Repet, că în ce privește concisiunea materialului istoric i-se cuvine autorului totă recunoștința. Intre toate manualele de istorie bisericească, cari le avem noi și-mi sunt și mie cunoscute, nu cunosc nici unul, care să-l intrăcă în această privință. Acest lucru e împreunat cu multe greutăți, de aceea și trebuie să i-se dea atențiunea cuvenită.

În ce privește metoda educativă trebuie să observ, că încă nu a fost neglijată. Pe lângă exemplul de mai sus găsim la pag. 17 următoarele expresiuni: „Creștinismul s'a limpedit prin persecuțiuni, ca prin foc; biserica învingătoare a primit în martiri exemple de tărie de caractere statonice, admirate și de contrari și imitate de alți creștini în toate țările, unde s'a lăpt creștinismul. Tertulian cu dreptul a numit sângele martirilor a fi fost sēmănta creștinismului (cuvintele „a fi fost“ sunt aici de prisos“.)

Metoda educativă iese și mai la ivelă în volumul II, care tratēză istoria specială a bisericeii române ortodoxe. §. 31, unde se vorbește despre metropolitul Atanasie și §. 38 despre urmările unirei etc. sunt probe, că autorul a avut în vedere și judecata istorică și caracterul elevului. Peste tot trebuie să constat, că după părerea mea volumul II e superior celui d'întăiu, atât din punctul de vedere al metodei instructive, cât cu deosebire al celei educative, de sigur pentru motivul, că fiind vorba despre o singură biserică, s'a putut și scrie așa, cum mi-am închipuit eu, când am vorbit despre perioade. În vol. II legătura logică e și mai evidentă, cauzele evenimentelor și mai bine precizate, ăr căldura stilului mai puternică.

Iar acum să constatăm și unele erori, cari s'au strecurat în textul manualului din cestiune.

La §. 4 se dīce: „Apostolii se împrăștiară prin alte orașe din Palestina, precum în Antiochia, Cesarea, Damasc și întemeiară comunități creștine“. Aici trebuie, că a rămas afară la tipărire cuvēntul „și“ înainte de

Antiochia, etc. ceea ce a contribuit, să schimbe înțelesul făcēnd, să apără Antiochia, Cesarea, etc. ca și eum ar fi fost orașe din Palestina. Cred că e o greșală de tipar.

În §. 11, unde se vorbește despre eresul lui Arie, era destul să se dīcă: care învăța despre (nu de) Christos, că nu este de o ființă cu tatăl, adecă Ddeu adevărat; cuvintele „ci numai asemenea cu Dumnezeu“ ne fiind juste să rămână afară.

În §. 30 unde se vorbește despre numirea metropolitului din București ca eparh, autorul se ne spună apriat motivele. După părerea mea i s'a dat acest titlu, pentru-că mulți dintre episcopii din părțile noastre s'au sfīnțit de arhieriei în București.

În partea II, istoria specială a bisericeii ortodoxe române, trebuia să se vorbescă și mai în detalii despre biserica din România, cea din Bucovina și cea din Basarabia, căci e datorință unui român cult să cunoscă mai de aproape organizațiunea și istoria bisericească a fraților de același sânge.

Tōte aceste erori se pot îndrepta într-o eventuală nouă ediție; constat însă, că nu nimicesc principalele condițiuni a unei cărți de școlă: Intregul ei cuprins și cu deosebire metoda.

Din cele amintite pân' aici rezultă, că autorul și-a dat multă silință să caracterizeze pe scurt și precis cauzele evenimentelor, să concentreze și să alōgă astfel materialul, ca manualul său să nu devie un incușitor al memoriei elevilor, ci un mic călăuz al judecății lor istorice, că n'a neglijat nici scopul principal: formarea inimii și a caracterului elevilor; deși repet, că acestei cestiuni aș cere să i-se dea pe viitor cât se pōte de multă atențiune.

Cu un cuvēnt, după modesta mea părere, acest manual de istorie bisericească este un ajutor bun în mâna unui profesor conștient. Eu unul aș fi mulțamit, când pe lângă cunoștințele cuprinse într'ensul elevul din cl. VI. g. sau a II. comercială s'ar alege și cu o inimă nobilă și cu un caracter firm creștinesc. Nu pot decât să recomand manualul ca carte de școlă, exprimându mi următoarea dorință: Dea Ddeu, ca toți profesorii, căți vor sci să-l folosescă cu dibăcie, să facă din elevii lor tot atăți stâlpi puternici ai bisericeii noastre române greco-orientale!!

„Viața nouă“

de

Henry Drummond.

(Traducere din limba germană.)

(Urmare.)

A treia oră lupta cu singuratic-le păcate lasă cu totul neatinsă rădăcina și isvorul bōlei. Dacă împedecăm cursul unui păcat prin stavile, esperința ne învață, că ființa naturală păcătoasă se revarsă de sigur în altă direcțiune. Convertirea parțială este însoțită totdeauna de-o strecurare morală de fe liul de mai sus; apa împedecată în cursul său se adună, până când ieșătura se umple la alt loc, și omul nostru, ajunge ușor într-o stare mai tristă decât cea de mai înainte. În fine sântirea nu constă din negațiuni, nu constă în apēsarea și stērpirea păcatului acestuia sau în apēsarea și stērpirea păcatului celui alt. A tăia mlađite și surcei păcatelor este bine, dar caracterul perfect nu se produce prin o astfel de tăiere.

Al treilea dīce: „Bine. Eu me abțin delă încercarea de a învinge păcatele pe rând, unele după altele. Eu nisuesc după contrariul dela acesta, cu me țin de un model, și încerc a mi însuși pe rând câte o virtute“. Acesta este imitațiune și ea are o parte neplăcută și periculoasă, că devine ușor mecanică. Totdeauna putem deosebi un tablou zugrăvit în ulei de un ta-

blou imprimat în ulei. Aș însuși virtuțile pe rând unele după altele, într'un înțeles anumit, are același rezultat ca și stērpirea păcatelor pe rând unele după altele; rezultatul este totde na un caracter eterogen, lipsit de ori-ce simetrie.

Cineva a numit acesta foarte potrivit „o creatură prea îndopată în proporțiune cu mărimea sa“. Sunt și creștini, cari într-o direcțiune sunt prea îndopați, în altă direcțiune însă sunt cu atât mai săraci, mai miserabili și demni de compătimit. Dacă imităză cineva d. e. smerenia, și altcum este supus unei vieți lumesci, rezultatul totdeuna este simplu, o diformitate. Chiar și unul, care tinde după cumpētare bine înțelēsă, pōte fi tot din aceiași cauză un creștin foarte miserabil, care se îngâmfează cu o virtute, și pe lângă acesta își uită cu totul, că abstenența lui unilaterală face din el un om mai rău, ăr nu unul mai bun. Acestea sunt de altcum exemple de virtuți frumoșe, dar care în legătură cu însușiri nenobile, urite, își pierd cu totul valoarea. Caracterul este ceva unitar și tōte virtuțile trebuie să progeseze împreună, dacă vrem ca să ajungă „etatea bărbătescă perfectă“. Acest fel de sântire are, ce e drept, o țință corectă înaintea ochilor, în casuri singuraticice însă ne refuză și din cauza aceasta, țința nu se pōte ajunge.

Esistă și un al patrilea metod, care abia este de lipsă a-l mai aminti, pentru-că nu este altceva, decât o formă deosebită a celor amintite deja este metoda tinerimei și bună voința lui sioceră să profanēză chiar și numai dacă îl vom aminti. Omul face un diar cu rubrici pentru fiecare zi și cu o listă de virtuți, și lângă acestea se înduc linii și cruciulițe mult promițătoare. O mulțime de reguli bune se pun ca păditori. Cărticelele acestea se păstrēză la un loc secret și din când în când, în orele liniștite de sēră omul își ia samă cu sine însuși, să judecă cu conșciențiositate. Viața acesta după precepte a fost metodelui lui Franklin, și eu cred, că mii de omeni pot spune, că ei au într'un locșor, unde nu le vede nimeni, o mulțime de reguli frumoșe, pe care și le-au notat odinioară într-o cră serioasă, ca să și îndrepte viața după ele. De sigur voința bună este de laudat, numai cât rezultatul este mai totdeuna miserabil, sărăcăcios. Spuneți voi înșive nu este el sărăcăcios? Și anume el este atfelui din cauze evidente chiar și din cauză, că într-o bună dimineță noi ne-am uitat de regulile cele bune.

(Va urma.)

Din public.*)

Dare de sēmă și mulțamită publică.

Societatea de lectură „Andrei Șaguna“ la 29 Novembre v. 1894 (în presēra Sf. Andrei) și-a ținut obicinuita ședința publică, în amintirea întemeetoriului ei, a marelui arhieriscop și metropolit „Andrei“.

Cu ocaziunea acesta au binevoit a contribui cu oferte maritimōse următoarele prea stimate persoane:

Prea Sântia Sa Nicolau Popea, episcop gr. or. în Caransebeș 5 fl.; Prea Cuvioșia Sa Dr. Ilarion Pușcariu archimandrit și vicar-archiepiscopesc, 5 fl.; Domna Aurelia Popescu, 5 fl.; Familia Lucuța, Domnul Alecsandru Lebu, propr. mare, Ioan Papiu, ppsbiter. Avram Pēcariu, ppsbiter. și Aurel I. Popescu, toți câte 3 fl.; Familia Cosma, Familia Moga, Familia D-ului Petru Șpan, prof. semin., familia D-ului Nicolau Vecerdea, adv., Ioan Boteanu, preot, Dr. Amos Frāncu adv., Ioan Ghibu, prof. semin., Ioan Hannia dir. semin., Ioan Petric, ppsbiter., G. Pop, Ioan de Preda, adv. Dr. Remus Roșca, secret. consist. și Sterie Stinghe, toți câte 2 fl.; Dōmna A. Meltzer, 1 fl. 80 cr.; Domnișōra Nina Dunca de

*) Pentru cele publicate în rubrica acesta, redacțiunea nu e responsabilă. Red.

Sajó, 1 fl.; 50 cr. „Mielu“ institut de credit și economii, 1 fl. 50 cr.; Dónna Ana Buian, Dónna Maria Cunțan, Domnișorele: Maria Cloajă, Alecsandrina Cunțan, Ecaterina Rebeca, N. Trif, Domnii Ilariu Banciu, teol. abs., N. Pătecean, Dr. Ilie Beu, medic semin., Zacharia Boiu asesor consist. Dr. Vasiliu Bologa, dir. la școala de fete ca membru ajut. (2 fl.) I. Broju diarist, N. Bulea Laurențiu Căteanu, preot, Vasiliu David, N. Doleanu jurist, Eliseiu Georgescu, N. Gritta, Ioan Jurca, George Lupu, preot, Ilie Moga, prof. Ioan Oltean, și soția Maria din Vinerea, Ilie Pop, notariu, Isaia Popa, preot, N. Petrascu, Dr. Emilian Popescu, prof., George Poponea, tipograf, Ioan Platoș, Andreiu Popescu, Dr. Vasiliu Saftu, prof. semin., Dr. Ioan Stroia, prof. sem., N. Vătășan, funcționar de bancă, Mateiu Voilean, asesor consist. și Nicolau Vlad, toți câte 1 fl.; Dónna Ana Cremer, Domnișora A. Imberuș, Domnii Moș Țarină, Gavriil Hango, econ. semin. Ioan Moța diarist, George Stăneasă, învățător, și V. I. Voina, toți câte 50 cr.; N. Presmerean, 40 cr.: N. Renield, 40 cr.; Ioan Rășnovean, 30 cr. Domnișora Elena Fogorasi, Domnii P. T. Cristean, Aurel Georgescu, Dónna Elena Măzgărean, Domnii Ioan Măzgărean, Nicolau Măzgărean, și N. Presmerean, toți câte 20 cr.

Dela iubii nostri martiri din Văcz au încurs prin colectă:

George Pop de Băsești 5 fl.; Dr. D. P. Barcian, 2 fl.; Demetriu Comșa, 2 fl.; Nicolau Cristea, 2 fl.; Gherasim Domide, 1 fl.; Dr. Theodor Mihályi 2 fl.; Rubin Pațiu, 2 fl.; Dionisiu Roman, 1 fl.; Aurel Suciu, 2 fl.; Michail Veliciu, 2 fl. — Venitul brut 122 fl. 80 cr. Spese 36 fl. 99 cr. Venit curat 85 fl. 81 cr.

Tot cu această ocaziune s'au făcut pentru biblioteca societății următoarele donațiuni de cărți:

Dl Nicolau Alb teolog c. III: „Sfaturi bune despre folosul segregățiunii“ de Carol Sigerus. „Decretum Tripartitum iuris consuetudinarii incliti regni Hungariae“ de Stephanus de Verbőcz. „Leitfaden zum gründlichen Unterricht in der deutschen Sprache“ de I. C. Heyse, Stilübungen de * * *

Zacharia Boiu asesor consist. Nr. festiv „Transilvania“ 1868—1894 de comitetului asociațiunii. Institutul Ioan Ottetelșanu de Academia Română.

Dl D. R. Cordescu: „Desbinarea în biserica românilor din Ardel și Ungaria 1697—1701“ de Alecsandru Pop.

D-na Crișan: „Magyar-román kéziszo-tár“ de N. Putnoky și Dr. I. Crișan.

Dl Gavriil Hango econom semin.: „Fóia generală de legi și de actele guvernului pentru împărăția Austriei“. Mănunchiul VII de * * „Concordia“ diar politic și literar 1866.

„Buletinul legilor principatelor unite române pe anul 1864“ 3 (vol.) pe anul 1865 (2 vol.)

Dl Traian Mihaiu student: „Bücher für Alle“ (4 vol.) de Illustrierte Bibliothek Prohaska.

Dl Silv. Moldovan redact. „Amintiri de student“ de Ilie Dimitrescu. „Comptabilitatea sărutărilor“ de Ilie Dimitrescu.

„Tipuri și Moravuri după natură“ de G. Marunțeanu.

Dl Ioan Popovici prof. la școala do fete. „Der deutsche Sprachunterricht im ersten Schuljahre“ de B. Kehr und G. Schlimbach.

„Teoretisch praktische Anweisung zur Behandlung deutscher Lesestücke“ de C. Kehr.

Dl Ioan Russu-Șirianu diarist: „Novele“ de I. R. Șirianu.

Pentru acest interes viu și sprijin puternic primescă onoratul public adănc simțitele noastre mulțămite.

Pentru comitetul arangiator:

Marcu Jantea,
președinte.

Ioan Pop,
cassier.

Alecsandru Herlea
controlor.

Bibliografie.

A apărut: nr. 5 al revistei literare-beletristice, pentru familie „Rândunica“, cu următorul sumariu:

„Te văd“, de George Simu. — „Regina balului (Noveleta)“ de V. R. Buticescu. — „Rugare“, de Elena din

Ardel. — „Judele Zăbun“, de I. E. Prodan. — „Nebune amintiri“, de Emiliu Sabo. — „George Dandin sau bărbatul înșelat (trad.)“, de Iosif Schiopul. — „Asămănări“, de Antoniu Pop. — „Științe popularizate“, de Gr. Mărunțeanu. — „Rămurele“. — „Doine din Bihor“, de Antoniu Pop. — „Secret“, de Iosif Siegescu. — „Felurite“, de * *

„Rândunica“ apare în Sibiu, de trei ori pe lună și e redactată de dl Silvestru Moldovan. Conținutul ei e variat, amuzant și instructiv. Prețul abonamentului e pe an 6 fl. pe 1/2 an 3 fl. pe 1/4 an 1 fl. 70 cr.

Nr. 70

[32] 1—3

Citațiune edictală.

Istina Fogoroș din Cața, legiu-ita muere alui George Todor din Cața, care a părăsit cu necredință pe bărbatul ei legiuit de 4 (patru) ani de zile trecuți, fără a se sci locul aflării ei, este prin această citată, ca în termin de 6 luni de zile dela prima publicare a acestora în „Telegraful Român“ să se prezenteze înaintea subsemnatului oficiu protopresbiteral, căci la din contră procesul divorțial urdit contra ei din partea bărbatului seu, se va pertracta și decide și în absența ei.

Cohalm 24 Ianuariu, 1895.

Oficiul protopopesc gr. or. al Cohalmului.

Nicolau D. Mircea,
protopresbiter.

Nr. 91/895.

[33] 1—3

CONCURS.

La parochia de clasa a III Buninginea pe basa rezoluțiunii consistoriale din 15 Novembre 1894 Nro. 7666 B. se scrie pentru a treia oră

concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele înpreunate cu acest post sunt 484 fl. computat fiind în această sumă și folosirea casei parochiale.

Informațiuni mai deaprobe se pot lua dela oficiul protopresbiteral.

Doritorii de a ocupa acest post au ași așterne cererile instruite conform legilor în vigóre în terminul deschis la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Abrudului în conțelegere cu comitetul parochial.

Abrud 8 Februaru, 1895.

Petru Popoviciu,
adm. prot.

Mr. 121/95

[34] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea vacantei parochii de clasa a III. Boroșneul mic, în protopresbiteratul Treiscaunelor, se scrie prin această concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele înpreunate cu acest post dau un venit sigur de 427 fl. 50 cr.

Reflectanții sunt poftiți ași subșterne cererile concursuale instruite cu documentele necesare, conform normelor bisericesci în vigóre, la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termin deschis.

Brețcu, (Bereczk) 8 Februaru 1895.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Treiscaunelor în conțelegere cu comitetul parochial concerninte.

Dimitrie Coltofean,
prot.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobrie 1894.

Budapesta Predeal										
Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren accele-rat		Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone
10.—	8.05	—	—	2.15	pl. Viena	3.—	1.55	1.55	7.20	6.25
8.25	2.10	2.50	6.—	9.15	Budapesta	5.50	7.25	7.—	1.50	8.1
11.24	4.07	6.23	9.05	11.12	Szolnok	2.30	5.23	3.50	11.46	4.56
1.35	5.46	9.29	11.33	12.50	P. Ladány	12.06	3.46	1.21	10.05	2.24
3.46	7.08	—	1.50	2.12	sos. Oradea-mare	—	2.25	11.04	8.43	12.23
4.—	7.15	12.05	2.24	2.19	pl. Oradea-mare	—	2.18	10.44	8.38	11.41
4.39	7.43	1.02	3.03	2.49	Mező Telegd	—	1.52	10.07	8.13	11.07
5.22	8.18	2.14	3.46	3.24	Rév	—	1.26	9.30	7.47	10.32
5.45	—	2.50	4.07	—	Bratca	—	—	9.10	—	10.13
6.34	9.07	3.54	4.53	4.17	Ciucia	5.40	12.47	8.31	7.08	9.41
7.18	9.37	4.53	5.32	4.50	Huiedin	4.52	12.17	7.53	6.39	9.02
8.05	—	6.13	6.24	—	Ghirbău	2.55	—	6.53	—	8.05
8.32	10.37	7.03	6.59	5.55	sos. Cluș.	2.—	11.01	6.14	5.25	7.30
8.49	11.10	—	8.40	6.11	pl. Cluș.	—	10.45	5.45	4.48	6.47
9.06	11.32	—	9.08	6.27	Apahida	—	—	5.18	4.23	6.29
10.08	12.50	—	10.40	7.27	Ghiriș	—	9.23	3.53	3.—	5.21
10.37	1.25	—	11.25	7.50	Cucerdea	—	8.53	3.06	2.20	4.47
10.59	1.43	—	11.54	—	Uióra	—	—	2.48	2.—	4.31
11.07	1.52	—	12.04	—	Vințul-de-sus	—	—	2.40	1.51	4.25
11.31	2.18	—	12.34	8.17	Aiud	—	8.23	2.11	1.23	4.04
11.48	2.40	—	1.—	8.33	sos. Teiuș.	—	8.06	1.45	12.54	3.42
12.25	—	—	1.40	8.38	pl. Teiuș.	—	7.59	1.10	—	2.49
12.50	—	—	2.17	—	Crăciunel	—	—	12.39	—	2.27
1.04	—	—	2.35	9.09	Blaș	—	7.30	12.24	—	2.13
1.35	—	—	3.14	—	Micăsasa	—	—	11.48	—	1.39
1.50	—	—	3.34	9.42	sos. Copșa-mică	—	6.56	11.29	—	1.18
2.13	—	—	3.49	9.44	pl. Copșa-mică	—	6.54	11.14	—	1.01
2.32	—	—	4.11	9.59	Mediaș	—	6.41	10.55	—	12.46
3.04	—	—	4.48	10.22	Elisabetopole	—	6.20	10.21	—	12.16
3.39	—	—	5.27	10.51	Sighișoara	—	5.53	9.42	—	11.39
4.01	—	—	6.10	11.12	Hașfalău	—	5.33	9.13	—	11.17
5.26	—	—	7.50	12.26	Homorod	—	4.27	7.45	—	10.02
6.08	—	—	8.30	12.58	Ágostonfalva	—	3.53	7.01	—	9.22
6.40	—	—	9.03	1.15	Apăta	—	3.37	6.35	—	8.57
7.16	—	—	9.38	1.34	Feldioara	—	3.16	5.58	—	8.23
8.—	Tren accele-rat	—	10.25	2.09	sos. Brașov	—	2.45	5.08	—	7.43
—	11.—	—	—	2.19	pl. Brașov	—	7.01	2.18	—	10.37
—	12.26	—	—	3.01	Timiș	—	6.—	1.42	—	9.57
—	1.11	—	—	3.31	Predeal	—	5.—	1.12	—	9.30
—	8.45	—	—	9.15	sos. București	—	7.45	—	—	8.50

Budapesta — Arad — Teiuș										
Tren miest	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone		Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren miest
—	—	8.05	1.55	10.—	pl. Viena	—	—	—	—	—
3.10	4.24	11.10	4.—	1.37	Budapesta	7.35	1.20	6.30	—	—
9.10	8.42	3.55	6.55	6.10	Szolnok	4.18	11.15	2.45	9.30	11.35
—	—	—	—	—	sos. Arad	11.30	8.20	9.45	5.18	3.56
2.30	—	4.30	7.05	6.35	pl. Arad	11.—	8.10	8.55	—	7.—
2.44	—	4.42	—	6.46	Glogovaț	10.48	—	8.44	—	6.47
3.15	—	5.03	—	7.07	Györök	10.25	—	8.20	—	6.18
3.32	—	5.14	—	7.18	Pauliș	10.11	—	8.08	—	6.02
3.58	—	5.32	7.50	7.35	Radna-Lipova	9.58	7.29	7.56	—	5.47
4.30	—	5.56	—	7.58	Conop	9.25	—	7.24	—	5.09
4.50	—	6.12	—	8.14	Bérvava	9.09	—	7.07	—	4.50
5.40	—	7.—	8.51	8.56	Soborșin	8.21	6.33	6.26	—	4.—
—	—	7.28	9.10	9.24	Zam	7.45	6.07	5.49	—	—
—	—	7.54	—	9.50	Gurasada	7.18	—	5.19	—	—
—	—	8.10	9.34	10.06	Ilia	7.08	5.44	5.08	—	—
—	—	8.28	—	10.24	Branicica	6.44	—	4.42	—	—
—	4.47	8.54	10.—	10.50	Deva	6.20	5.17	4.18	11.32	—
—	5.04	9.08	10.11	11.04	Simeria (Piski)	6.05	5.05	3.59	11.16	—
—	6.10	10.06	10.37	11.43	Orăștia	5.09	4.40	3.18	10.37	—
—	6.39	10.29	—	12.06	Șibot	4.44	—	2.56	9.39	—
—	7.11	10.53	—	12.30	Vințul de jos	4.22	—	2.32	9.12	—
—	7.28	11.07	11.17	12.44	Alba-Iulia	4.04	3.59	2.14	8.53	—
—	8.13	11.54	11.40	1.20	sos. Teiuș	3.19	3.36	1.35	8.11	8.55

Budapesta, gara de vest — Orșova — Verciorova										
Orient. Espreș	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone		Tren de per-sone	Tren de per-sone	Orient. Espreș	Tren de per-sone	Tren de per-sone
8.36	11.—	9.—	9.15	4.—	pl. Viena	5.50	—	7.20	7.05	6.45
Vineri	—	—	—	—	sos. —	—	—	—	—	—
1.30	8.30	2.25	7.—	10.—	pl. Budapesta	6.30	10.20	2.10	1.25	8.25
6.39	5.25	7.54	4.59	—	sos. —	9.20	—	8.55	7.50	11.—
6.47	6.15	8.02	5.52	—	sos. Timișoara	8.28	7.13	8.49	7.42	3.30
—	9.33	10.25	9.10	—	pl. Timișoara	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	Caransebeș	5.39	4.05	—	5.39	11.10
11.05	—	12.28	11.47	—	Băile Herculane	3.02	—	4.35	3.21	5.12
11.45	—	1.20	1.19	—	Verciorova	1.—	—	3.40	2.10	—
10.55	—	11.40	6.25	—	București	11.25	—	7.10	5.50	—

Cucerdea — Oșorheiu — Reg. s. s.										
—	2.25	8.10	3.11	8.58	Cucerdea	7.41	2.36	8.31	1.18	—
—	3.14	8.51	3.52	9.39	Ludoș	7.03	1.58	7.43	12.32	—
—	5.07	10.27	5.26	11.11	Oșorheiu	5.30	12.25	5.50	10.35	—
—	5.50	10.42	5.36	—	—	5.18	9.35	5.05	—	—
—	7.25	12.15	7.15	—	Reghinul-s. s.	3.50	8.—	3.22	—	—